

OKVIR NACIONALNOGA STANDARDA KVALIFIKACIJA ZA UČITELJE U
OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA

PREPORUKA

NACIONALNO VIJEĆE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

VELJAČA 2016.

NACIONALNO VIJEĆE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

OZNAKA: NVOO-00058-16-0001

Veljača 2016.

**OKVIR NACIONALNOGA STANDARDA KVALIFIKACIJA
ZA UČITELJE U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA**

Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje, kao stručno i strateško tijelo koje prati kvalitetu sustava predškolskoga, osnovnoškolskoga te srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj, na svojoj 28. sjednici održanoj 24. veljače 2016. donijelo je **u obliku preporuke** *Okvir nacionalnoga standarda kvalifikacija za učitelje u osnovnim i srednjim školama*, krovni dokument za razvoj učiteljske profesije u Hrvatskoj.

U skladu s određenjem u *Strategiji znanosti, obrazovanja i tehnologije* (2014.) u *Okviru nacionalnoga standarda kvalifikacija za učitelje u osnovnim i srednjim školama* sve se osobe odgovorne za poučavanje i učenje u osnovnoškolskome i srednjoškolskome obrazovanju nazivaju zajedničkim nazivom „učitelj“ (prema *Preporuci o statusu učitelja – Recommendation Concerning the Status of Teachers*, UNESCO, Pariz, 1966.). Naziv „učitelj“ odnosi na osobe obaju spolova.

SADRŽAJ

1. Skup ishoda učenja: AKADEMSKA DISCIPLINA, NASTAVNI PREDMET/ODGOJNO-OBRAZOVNA PODRUČJA	4
2. Skup ishoda učenja: UČENJE I POUČAVANJE.....	5
3. Skup ishoda učenja: VRJEDNOVANJE.....	7
4. Skup ishoda učenja: OKRUŽENJE ZA UČENJE.....	8
5. Skup ishoda učenja: SURADNJA U ŠKOLI, S OBITELJI I ZAJEDNICOM.....	9
6. Skup ishoda učenja: OBRAZOVNI SUSTAV I ORGANIZACIJA ŠKOLE.....	11
7. Skup ishoda učenja: PROFESIONALNA KOMUNIKACIJA I INTERAKCIJA.....	12
8. Skup ishoda učenja: PROFESIONALNOST I PROFESIONALNI RAZVOJ.....	13

OKVIR NACIONALNOGA STANDARDA KVALIFIKACIJA ZA UČITELJE U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA

Opis skupova ishoda učenja i pripadajućih ishoda učenja

1. Skup ishoda učenja: AKADEMSKA DISCIPLINA, NASTAVNI PREDMET/ ODGOJNO – OBRAZOVNO PODRUČJE

Poznavanje akademske discipline na kojoj se temelji pojedini nastavni predmet/područje prikazano je na generičkoj razini koja se može primijeniti za svaki predmet/područje poučavanja bez obzira na obrazovnu razinu na kojoj se on izvodi. Ishodi učenja ostvaruju se primarno u sveučilišnome jednopredmetnom ili dvopredmetnome studiju preddiplomske i diplomske razine ili integriranome preddiplomskom i diplomskome sveučilišnom studiju za predmetne učitelje osnovne i srednje škole, odnosno u integriranome preddiplomskom i diplomskome sveučilišnom učiteljskom studiju. S obzirom na razvoj pojedinih akademskih disciplina, znanja i vještine stečene u inicijalnome obrazovanju učitelja neprekidno se nadograđuju i obogaćuju tijekom profesionalne karijere učitelja kroz proces cjeloživotnoga učenja.

Tablica 1. Skup ishoda učenja – Akademska disciplina, nastavni predmet/odgojno-obrazovno područje

Ishodi učenja <i>Učitelj može:</i>
1. primjenjivati dubinsko i široko znanje te kritičko razumijevanje ključnih pojmova, činjenica, teorija i metodologije znanstvenoga istraživanja u području akademske discipline na kojoj se temelji predmet koji poučava
2. objasniti povijesni razvoj akademske discipline na kojoj se temelji predmet koji poučava te njezinu povijesnu i aktualnu ulogu u znanosti, umjetnosti i društvu
3. analizirati i odabirati nastavne sadržaje kurikuluma predmeta koji poučava u skladu s ciljevima poučavanja i potrebama učenika

4. svrsishodno i učinkovito u nastavnom procesu primjenjivati spoznajne vještine, metode, instrumente, alate i materijale svojstvene predmetu i odgovarajućoj akademskoj disciplini
5. primjenjivati znanje, razumijevanje i spoznajne vještine pri odabiru, postavljanju i rješavanju problema u predmetu koji poučava
6. transponirati znanje akademske discipline u znanje za poučavanje predmeta primjereno učenicima različitih karakteristika
7. povezati u poučavanju ostale kurikulumske sadržaje i međupredmetne teme s predmetom koji poučava
8. primjenjivati vještine učenja koje mu omogućavaju cjeloživotno učenje i uspješan daljnji razvoj u akademskoj disciplini i znanosti/umjetnosti
9. primjenjivati temeljna matematička i statistička znanja i vještine pri prikupljanju, organiziranju, analizi i prikazivanju kvalitativnih i kvantitativnih podataka vezanih uz učenike i radno okruženje.

2. Skup ishoda učenja: UČENJE I POUČAVANJE

Učenje i poučavanje međusobno su povezani procesi koji se u školi odvijaju istodobno i ovise jedan o drugome. Poučavati znači stvoriti poticajne uvjete koji će svim učenicima omogućiti kvalitetno učenje. Učitelj treba planirati nastavu na temelju znanstvenih spoznaja o učenju i poučavanju, polazeći od jasno definiranih ishoda učenja kojima učenici trebaju ovladati. U nastavnome procesu treba organizirati aktivnosti koje potiču učenike na aktivno sudjelovanje i međusobnu suradnju. Nužno je da učitelj, uz izvrsno poznavanje predmetnoga područja, dobro poznaje procese učenja i mišljenja te ključna obilježja kognitivnoga, socijalnoga i emocionalnoga razvoja u djetinjstvu i adolescenciji. To će mu omogućiti da odabere primjerene metode poučavanja i pruži učenicima odgovarajuću podršku u učenju usklađenu s njihovim individualnim mogućnostima, potrebama i interesima. Jedna od najvažnijih učiteljevih zadaća jest učiniti nastavne sadržaje razumljivima, smislenima i izazovnima svim učenicima bez obzira na njihove individualne razlike. Učitelj treba poticati razvoj učeničkih kognitivnih, socijalnih i praktičnih vještina s

naglasak na samostalnost i odgovornost. Od njega se očekuje da primjenjuje metode poučavanja usmjerene na učenike te da koristi izvore znanja i nastavna sredstva koji su primjereni i motivirajući za učenike. Razvojno primjereno poučavanje učenike motivira za neprekidno istraživanje, propitivanje, zaključivanje i interpretaciju različitih odgojno-obrazovnih sadržaja. Pri tome se pokreću procesi kreativnoga i kritičkoga mišljenja te primjena stečenoga znanja u svakodnevnome djelovanju i donošenju odluka. Posebno je važno i da učitelj vlastito poučavanje usklađuje s ciljevima poučavanja definiranim u nacionalnim dokumentima te osobitostima školskoga kurikulumu.

Tablica 2. Skup ishoda učenja – Učenje i poučavanje

Ishodi učenja <i>Učitelj može:</i>
1. analizirati tijek kognitivnoga, emocionalnoga, socijalnoga i tjelesnoga razvoja u svrhu razumijevanja potreba i mogućnosti učenika
2. pružiti učeniku odgovarajuću podršku u učenju na temelju prepoznavanja i praćenja pokazatelja njegova razvoja
3. primijeniti ključne znanstvene spoznaje o procesima učenja i poučavanja u planiranju poučavanja usmjerenoga na učenika
4. poučavati učenike vještinama samoreguliranoga učenja s naglaskom na razvoj samostalnosti i odgovornosti u radu
5. obrazložiti važnost obrazovanja i ciljeve učenja u pojedinome predmetu
6. prilagođavati pristupe i metode poučavanja individualnim mogućnostima i interesima učenika, uključujući učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama
7. pripremiti vlastiti plan poučavanja usklađen s nacionalnim dokumentima u području obrazovanja te specifičnostima školskog kurikulumu
8. primijeniti metode poučavanja primjerene planiranim ishodima učenja
9. primjenjivati različite socijalne oblike rada koji motiviraju učenike i potiču ih na aktivno uključivanje u proces učenja te na međusobnu suradnju

10. prilagoditi postojeće i/ili izrađivati nove nastavne materijale tako da budu primjereni za ostvarivanje planiranih ishoda učenja i motivirajući za učenje
11. organizirati nastavu tako da znanja i vještine stečene u školi učenici primjenjuju u stvarnim životnim situacijama i povezuju sa svijetom rada
12. uvoditi u nastavu suvremene društveno relevantne teme, kao što su održivi razvoj, cjeloživotno učenje, društvena odgovornost i uvažavanje različitosti
13. koristiti svrhovito informacijsku i komunikacijsku obrazovnu tehnologiju u poučavanju.

3. Skup ishoda učenja: VRJEDNOVANJE

Poučavanje i vrjednovanje ishoda učenja usko su povezani i međusobno uvjetovani procesi u nastavi. U vrjednovanju ishoda učenja razlikuju se tri pristupa. Prvi pristup, koji se naziva i „vrjednovanje za učenje“, predstavlja kontinuirano praćenje učenikova napredovanja u svrhu planiranja procesa učenja i poučavanja. Time se potiče napredovanje svakoga učenika te unaprjeđuje samostalnost u učenju i samoprocjenjivanje rezultata učenja. Kvalitetno formativno vrjednovanje ključno je za poticanje učenikove motivacije za učenje, učinkovitosti u učenju te, u konačnici, pridonosi razvoju vještina učenja. Drugi pristup prepoznaje se kao „vrjednovanje ishoda učenja“, odnosno procjena rezultata učenja koja upućuje na razinu ostvarenih učeničkih postignuća. Takva vrsta vrjednovanja naziva se sumativnim vrjednovanjem. Svrha mu je učeniku dati informaciju o tome kakav je njegov položaj u referentnoj skupini učenika u razredu/školi ili na nacionalnoj razini. Na kraju određenoga obrazovnog ciklusa sumativno vrjednovanje, izraženo bodovima ili ocjenama, služi kao referentna točka za donošenje obrazovnih odluka o daljem obrazovanju ili ulasku u svijet rada. Treći oblik vrjednovanja, „vrjednovanje kao učenje“, odnosi se na samoprocjenu učitelja o tome u kojoj je mjeri njegov pristup vrjednovanju doista pridonio ostvarenju željenih ishoda učenja. Učiteljeva samoprocjena pridonosi kvalitetnijem ispunjavanju prethodnih dviju funkcija vrjednovanja.

Od učitelja se očekuje da dobro poznaje ove temeljne pristupe te da ih komplementarno primjenjuje u nastavi koristeći odgovarajuće te raznovrsne metode i tehnike utvrđivanja, kao i

procjene ishoda učenja. Pri vrjednovanju učitelji posebnu pozornost trebaju posvetiti uočavanju i otklanjanju mogućih izvora subjektivnosti u procjeni učeničkih postignuća.

Tablica 3. Skup ishoda učenja – Vrjednovanje

Ishodi učenja
<i>Učitelj može:</i>
1. primijeniti raznovrsne odgovarajuće pristupe i metode vrjednovanja ishoda učenja
2. zabilježiti i dokumentirati učenikovo sudjelovanje i doprinos u različitim aktivnostima učenja
3. koristiti rezultate praćenja učenikovih postignuća u svrhu izrade plana podrške u učenju
4. procijeniti ishode učenja pridavanjem brojčane i/ili opisne ocjene rezultatima učenikova rada
5. davati primjerenu usmenu i pisanu povratnu informaciju učeniku i članovima obitelji koja će djelovati poticajno i pomoći učeniku da napreduje u učenju
6. primijeniti postupke koji će učeniku omogućiti uvid u vlastito napredovanje i korištenje učinkovitih strategija učenja
7. analizirati vlastiti pristup vrjednovanju u svrhu prepoznavanja i uklanjanja pristranosti.

4. Skup ishoda učenja: OKRUŽENJE ZA UČENJE

Okruženje za učenje čini pozitivno školsko i razredno ozračje te sigurna i poticajna fizička okolina, kao i primjereno virtualno okruženje koje služi učenju i poučavanju. Poticajno i bogato okruženje za učenje omogućuje svakome učeniku da sudjeluje u nastavnim aktivnostima ostvarujući svoje interese i potencijale te povećava motivaciju za učenjem. Poticajno okruženje podrazumijeva da se učenici osjećaju fizički i emocionalno sigurno. Tome pridonose zajednički dogovorena, jasna i razumljiva pravila ponašanja, kao i pravedno i konstruktivno reagiranje na neprihvatljivo ponašanje učenika koja nisu u skladu s dogovorenim pravilima. U pozitivnom su okruženju predrasude i stereotipi svedeni na minimum. Učitelj snažno utječe na stvaranje ozračja povjerenja, poštivanje različitosti,

kolegijalnosti i solidarnosti te ima visoka očekivanja od sebe i od učenika. Učitelj zna prepoznati krizne situacije i odabrati primjerene načine postupanja, pritom poštujući prava i najbolje interese djeteta.

Tablica 4. Skup ishoda učenja – Okruženje za učenje

Ishodi učenja <i>Učitelj može:</i>
1. analizirati obilježja okruženja za učenje u svrhu osiguravanja poticajnoga i sigurnoga okruženja za sve učenike
2. voditi razred u svrhu stvaranja pozitivnoga razrednog okružja i najboljih uvjeta za učenje
3. planirati i organizirati izvanučioničku nastavu kako bi se omogućilo učenje u stvarnim životnim situacijama
4. s učenicima dogovoriti i provoditi pravila ponašanja u svim okruženjima za učenje, uključujući i ono virtualno
5. ophoditi se prema svakome učeniku s empatijom i uvažavanjem, pokazivati povjerenje u učenikove mogućnosti učenja te uspostavljati ozračje međusobnoga poštivanja, kolegijalnosti i solidarnosti u razredu i školi
6. prepoznati krizne situacije (npr. psihičko i fizičko zlostavljanje, uništavanje imovine) te poduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu učenika
7. zastupati u školi i zajednici potrebe, prava i odgovornosti djeteta te zagovarati njegove najbolje interese

5. Skup ishoda učenja: SURADNJA U ŠKOLI, S OBITELJI I ZAJEDNICOM

Uspostava i održavanje kvalitetnih međuljudskih odnosa s kolegama u školi važan je preduvjet za ostvarivanje okruženja poticajnoga za učenje i osobni/profesionalni razvoj učenika i učitelja. Spremnost i sposobnost učitelja za uključivanje u timski rad s kolegama nužni su za ostvarivanje međupredmetnih tema i školskih projekata. To je i prigoda za demonstriranje i poticanje razvoja društvenih vještina, osobito timskoga rada učenika. S obzirom na složenost nastavnoga procesa, važno je da svaki učitelj bude otvoren prema traženju kolegijalne i stručne podrške kada se suoči s profesionalnom teškoćom ili nedoumicom oko načina postupanja. Isto tako i sam treba biti spreman pružiti pomoć kolegama koji mu se obrate za savjet i podršku.

Razumijevanje važnosti uloge roditelja/skrbnika i obitelji za djetetovu dobrobit i razvoj nužno je za uspostavljanje partnerske suradnje. To podrazumijeva aktivno uključivanje roditelja ili drugih djetetu važnih osoba u život škole. Učitelj treba biti osposobljen za ostvarivanje raznovrsnih oblika suradnje s roditeljima/skrbnicima te pružanje različitih vrsta podrške obitelji u svrhu osiguravanja djetetova neometana razvoja. Za uspostavljanja takve suradnje vrlo je korisno poticanje roditelja na sudjelovanje u razrednim i školskim projektima i događanjima važnima za cjelokupni život škole.

Za pružanje primjerene podrške djetetovu učenju i razvoju također je važno da učitelj poznaje različite resurse u zajednici, da bude osposobljen za uključivanje u rad različitih timova koji su dio šire profesionalne zajednice te stvori snažnu vezu između škole i drugih institucija i organizacija. S obzirom na mnogostruke mogućnosti koje školama i učiteljima pruža suradnja na međunarodnom planu, učitelj treba poznavati i aktivno istraživati prigode za uključivanje u međunarodnu razmjenu i projekte.

Tablica 5. Skup ishoda učenja – Suradnja u školi, s obitelji i zajednicom

Ishodi učenja
Učitelj može:
1. uspostavljati i održavati suradničke međuljudske odnose u školi i zajednici temeljene na međusobnome uvažavanju
2. prepoznati izazove u svome radu i tražiti podršku ravnatelja, stručnih suradnika, kolega i ostalih djelatnika škole u njihovome rješavanju
3. uključiti se u timski rad u planiranju i ostvarivanju međupredmetnih kurikulumskih tema i školskih interdisciplinarnih projekata
4. objasniti važnost obiteljske podrške u učenju članovima obitelji koji skrbe za dijete
5. primijeniti raznovrsne postupke poticanja članova obitelji ili osoba koje skrbe za dijete radi uključivanja u život škole
6. opisati djelokrug rada stručnjaka koji suradnički djeluju u školi i zajednici u svrhu pružanja odgovarajuće podrške djetetu
7. pokazati informiranost o mogućnostima sudjelovanja u domaćim i međunarodnim

projektima te programima mobilnosti.

6. Skup ishoda učenja: OBRAZOVNI SUSTAV I ORGANIZACIJA ŠKOLE

Profesionalno djelovanje učitelja podrazumijeva poznavanje širega obrazovnog konteksta u kojem škola djeluje. To uključuje znanje o zakonskim osnovama obrazovnoga sustava i poznavanje glavnih značajaka pojedinih obrazovnih razina. Uz poznavanje funkcioniranja nacionalnoga obrazovnog sustava, važno je i razumijevanje glavnih postavaka europske i nacionalne obrazovne politike te globalnih i nacionalnih društvenih promjena koje utječu na razvoj sustava obrazovanja. Od učitelja se očekuje da prepozna mogućnosti obrazovnih promjena u nacionalnome okruženju i/ili vlastitoj školi na temelju praćenja suvremenih kretanja u razvoju obrazovnih sustava.

Učitelji trebaju poznavati i razumjeti način funkcioniranja i upravljanja školom te aktivno sudjelovati u razvoju škole uključivanjem u rad školskih tijela koja se bave strateškim planiranjem, izradom školskoga kurikuluma, samoevaluacijom i drugim zadaćama koje pridonose razvoju škole kao zajednice učenja. Očekuje se da učitelj prihvatljivim i inovativnim prijedlozima razvija svoj potencijal vođe.

Tablica 6. Skup ishoda učenja – Obrazovni sustav i organizacija škole

Ishodi učenja <i>Učitelj može:</i>
1. objasniti ustroj sustava odgoja i obrazovanja, djelokrug rada i ovlasti ustanova u području odgoja i obrazovanja
2. objasniti ustroj i način upravljanja školom
3. primjenjivati u svome radu odredbe zakona, pravilnika i drugih dokumenata koji uređuju sustav odgoja i obrazovanja i učiteljsku profesiju
4. doprinijeti učinkovitosti rada škole suradnjom u stručnim školskim tijelima
5. objasniti ulogu, procedure i primjenu elemenata sustava osiguravanja kvalitete rada u školi

6. sudjelovati u izradi i provedbi školskih razvojnih dokumenata
7. voditi školsku dokumentaciju u skladu s propisima.

7. Skup ishoda učenja: PROFESIONALNA KOMUNIKACIJA I INTERAKCIJA

Uspostavljanje profesionalne komunikacije i interakcije u školi te izvan nje jedna je od temeljnih učiteljevih zadaća. Ona bi ponajprije trebala biti prepoznatljiva u odnosu s učenicima i očitovati se na visokoj razini motiviranosti za učenička postignuća u učenju. Temeljna je svrha kvalitetne komunikacije prilagođavanje poruke receptivnim mogućnostima sugovornika kako bi se uspostavilo međusobno razumijevanje. Od učitelja se očekuje da učenicima daje jasne upute za rad, smisleno objašnjava ciljeve učenja i nove pojmove te da logično organizira ključne informacije. Kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa i organizacija učenja i poučavanja usmjerenoga na učenika povećava se djelotvornom uporabom različitih oblika i sredstava komunikacije, uključujući informacijsko-komunikacijske tehnologije, primjereno situacijama i postavljenim ciljevima učenja. U svakodnevnoj odgojno-obrazovnoj praksi, u školi i izvan škole, učitelj ostvaruje komunikaciju i interakciju s učenicima, s drugim kolegama, s ravnateljem, stručnim suradnicima, roditeljima, sustručnjacima i pripadnicima lokalne zajednice. Od njega se očekuje točno i tečno izražavanje u govornoj i pisanoj komunikaciji i interakciji pri uporabi službenoga jezika i jezika poučavanja. U uspostavljanju kvalitetnih odnosa s različitim subjektima odgojno-obrazovnog procesa očekuje se da učitelj primjenjuje različite modele i strategije uspješne komunikacije te primjerene prezentacijske vještine, ovisno o različitim skupinama slušatelja. To je temeljni preduvjet iskazivanja visoke razine osjetljivosti za društveno i kulturno nasljeđe učenika, njihovih roditelja i svih ostalih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa. Uporabom različitih tehnika i metoda (refleksivna praksa, kritičko preispitivanje svoje profesionalne prakse kroz konstruktivni dijalog s kolegama, korištenje povratnih informacija iz različitih izvora u svrhu unaprjeđivanja vlastitoga poučavanja i učenja) učitelj analizira svoje komunikacijske učinke u različitim profesionalnim situacijama te sustavno upotrebljava nalaze istraživanja i preporuke iz stručne literature.

Tablica 7. Skup ishoda učenja – Profesionalna komunikacija i interakcija

Ishodi učenja <i>Učitelj može:</i>
1. izražavati se točno i tečno u govornoj i pisanoj komunikaciji na jeziku poučavanja i službenome jeziku
2. primjenjivati temeljna komunikacijska načela i tehnike učinkovite profesionalne komunikacije
3. objasniti učenicima ciljeve učenja i nove pojmove, dati im ključne informacije i upute za rad na smislen, primjeren i logično organiziran način
4. prilagoditi poruku sugovornicima kako bi se uspostavilo međusobno razumijevanje
5. primjenjivati primjerene prezentacijske vještine u komunikaciji s različitim skupinama slušatelja
6. upotrebljavati različite komunikacijska sredstva i oblike uključujući informacijsko-komunikacijske tehnologije.

8. Skup ishoda učenja: PROFESIONALNOST I PROFESIONALNI RAZVOJ

Cjeloživotno je učenje sastavni dio učiteljske profesije. Profesionalni razvoj je proces u kojem učitelj, samostalno i u suradnji s drugima, prateći relevantnu literaturu i razvoj u području odgoja i obrazovanja, produbljuje i proširuje svoje znanje i razumijevanje procesa učenja i poučavanja te profesionalnoga djelovanja u obrazovnoj zajednici. U procesu samovrjednovanja učitelj osvješčuje svoje jake i slabe strane te utvrđuje područja za unaprjeđenje vlastitoga rada. Na temelju tih uvida, izrađuje individualni plan profesionalnoga usavršavanja koji sadrži popis tema relevantnih za profesionalni razvoj te planirani način provedbe usavršavanja. Učitelj postavlja vlastite razvojne ciljeve te dokumentira napredak u njihovu ostvarivanju (u dnevniku ili portfoliju profesionalnoga razvoja). Svoje djelovanje u razredu, školi, užoj i široj zajednici učitelj temelji na standardima, etičkim načelima i pravilima

profesije te svojim profesionalnim ponašanjem nastoji biti odgojnim modelom učenicima i kolegama.

Tablica 8. Skup ishoda učenja – Profesionalnost i profesionalni razvoj

Ishodi učenja <i>Učitelj može:</i>
1. objasniti zadaće, profesionalne standarde te društvenu važnost učiteljske uloge i profesije
2. primjenjivati etička načela i pravila učiteljske profesije u svom radu te biti modelom profesionalnoga ponašanja kolegama i učenicima
3. izraditi godišnji individualni plan profesionalnoga usavršavanja
4. koristiti se samostalno i kritički relevantnom stručnom i znanstvenom literaturom
5. djelotvorno surađivati s mentorima i kolegama u procesu razvoja profesionalnih kompetencija te koristiti povratne informacije u svrhu unaprjeđivanja nastavnoga rada
6. primjenjivati samorefleksiju u svrhu preispitivanja i unaprjeđivanja vlastitoga rada.